

บทที่ 4

การวิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้ (Application) ความตกลงเขตการค้าเสรี

ไทย-ออสเตรเลีย ในกรณีศึกษาผลิตภัณฑ์นม

ปัญหาการบังคับใช้ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลียที่ทำให้ฝ่ายไทยไม่ได้รับประโยชน์จากความตกลงนี้มากเท่าที่ควรเป็นผลมาจากการที่ผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องโดยตรง (Stake-Holders) ของฝ่ายไทยบางรายมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ จึงมิได้ใช้กลไกของกฎหมายไทยแก้ไขปัญหาและเยียวยาความเสียหายที่ได้รับจากการบังคับใช้ความตกลงนี้ ดังนั้น จึงควรทำความเข้าใจ กฎหมายไทยที่รองรับความตกลงเขตการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลียให้ดีเสียก่อนที่จะวิเคราะห์ปัญหาการนำเข้าผลิตภัณฑ์นม (dairy products) จากออสเตรเลียภายใต้กรอบของ ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลียซึ่งสารนิพนธ์ฉบับนี้จะยกขึ้นมาวิเคราะห์เป็นกรณีศึกษา (case study) ต่อไป

4.1 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายทั่วไป

ในการบังคับใช้กฎหมายทั่วไปที่เกี่ยวข้องภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย นั้น เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์จากนมนี้เป็นเกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อย และเจ้าของโครงการฟาร์มขนาดใหญ่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นมไม่ให้ความสนใจกับเกษตรกรรายย่อยจึงไม่สามารถรวมกลุ่มกันอย่างเป็นเอกภาพได้ จึงเป็นเหตุให้ไม่รู้ว่ามีกฎหมายต่อต้านการทุ่มตลาดของผู้ผลิตในต่างประเทศที่ส่งสินค้าและผลิตภัณฑ์นมมาจำหน่ายในประเทศไทยได้ ทำให้ไม่ไปร้องเรียนต่อกรมการค้าต่างประเทศให้ไต่สวนเรื่องนี้ ซึ่งรายละเอียดจะได้วิเคราะห์ในหัวข้อ 4.2 และ 4.4 ของบทนี้ต่อไป

การนำเอาความตกลงก่อตั้งเขตการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลียนี้ มาใช้บังคับ (Application) สามารถกระทำได้ที่โดยมีต้องออกกฎหมายอนุวัติการ (Implementing Legislation) เพราะประเทศไทยมีกฎหมายรองรับ (Enabling Legislation) อยู่แล้ว ดังนี้

4.1. 1. พระราชบัญญัติ การตอบโต้การทุ่มตลาด และ การอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. 2542

เป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเพื่อนำมาใช้บังคับการตอบโต้การอุดหนุนสินค้าซึ่งนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹

4.1.2 กฎหมายอื่น ๆ และระเบียบประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

4.1.2.1 พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522

เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับสำหรับการส่งสินค้าไปนอกราชอาณาจักรและการนำเข้ามาสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร ว่าสินค้าใดบ้างนำเข้าได้ สินค้าใดบ้างเป็นสินค้าต้องห้ามและกล่าวถึงวิธีการตลอดจนภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและการส่งออก²

4.1.2.2 พระราชกำหนดพิกัตอัตราภาษีศุลกากร ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2530

เป็นกฎหมายที่กล่าวถึงเรื่องของพิกัตอัตราภาษีศุลกากรซึ่งหลักการและโครงสร้างการจำแนกประเภทของสินค้าเป็นไปตามระบบฮาร์โมนา이즈 (Harmonized System) ที่ใช้กันอยู่เป็นสากลเพื่อให้สอดคล้องกับนานาประเทศ

4.1.2.3 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องการยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากออสเตรเลีย ประกาศ ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2547

4.1.2.4 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการกำหนดมาตรการปกป้องฯพ.ศ. 2542

4.1.2.5 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษซึ่งสินค้านำเข้าเพื่อตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน พ.ศ. 2539

4.1.2.6 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการกำหนดมาตรการปกป้องฯพ.ศ. 2542

4.1.2.7 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษซึ่งสินค้านำเข้าเพื่อตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน พ.ศ. 2539

¹ ุรายละเอียดของพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้จาก ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 116 ตอนที่ 22ก/หน้า 59/วันที่ 31 มีนาคม 2542

² ุรายละเอียดของพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 96 ตอนที่ 74/ฉบับพิเศษ หน้า 1/9 พฤษภาคม 2522

4.1.2.8 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการยกเว้นหรือคืนค่าธรรม เนียมพิเศษที่เรียกเก็บจากสินค้าทุ้มตลาดหรือสินค้าที่ได้รับการอุดหนุนที่นำเข้ามาเพื่อผลิต ผสม ประกอบ หรือ บรรจุ เป็นสินค้าส่งออก พ.ศ. 2541

4.1.2.9 ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองแสดงการได้รับ สิทธิชำระภาษีในโควตาตามความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) สำหรับปี 2548 (สำหรับสินค้าเกษตร 8 รายการ) พ.ศ. 2547

4.1.2.10 ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองแสดงการได้รับ สิทธิชำระภาษีนอกโควตาตามความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) สำหรับปี 2548 (สำหรับสินค้าเกษตร 8 รายการ) พ.ศ. 2547

4.1.2.11 ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการกำหนดแบบหนังสือรับรองแสดง การได้รับสิทธิชำระภาษีตามความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) พ.ศ. 2547

4.1.2.12 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตาม ความ ตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) พ.ศ. 2547

4.2 ปัญหาในกรณีการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมจากออสเตรเลียของประเทศไทย

ถึงแม้ผลการวิเคราะห์ตามสถิติของทางราชการดังกล่าวในบทที่ 3 ความตกลงก่อตั้งเขต การค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลียในภาพรวมจะเป็นผลดีต่อประเทศไทย เพราะทำให้ปริมาณการค้า ระหว่างประเทศทั้งสองขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงประมาณ 3 เท่าตัวโดยประเทศไทยได้เปรียบดุลการค้า โดยเฉลี่ยสูงถึง 2,121.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ แต่ความตกลงก่อตั้งเขตการค้าเสรีนี้ก็เหมือน กับ ความตกลงทางการค้าฉบับอื่นๆที่มีไว้ว่าจะเป็นผลดีต่อประเทศไทยไปทั้ง หหมดทุกเรื่อง บางเรื่องก็มี ปัญหาและเป็นผลเสียต่อประเทศไทยซึ่งมีบางเรื่องที่เป็นผลเสียเพราะมีปัญหาในทางปฏิบัติของฝ่าย ไทยเองอันเป็นผลจากการขาดความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอของผู้ประกอบการฝ่ายไทยเกี่ยวกับ กลไกทางกฎหมายในความตกลงนั่นเองและในกฎหมายการค้าระหว่างประเทศที่ไม่น่าจะเกิดขึ้น เช่นในกรณีสินค้านมและผลิตภัณฑ์นม (Dairy Products) ซึ่ง สาระนิพนธ์ฉบับนี้จะยกขึ้นมาศึกษา และวิเคราะห์เป็นกรณีตัวอย่างในบทนี้ดังต่อไปนี้

ปัญหาสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยเกิดขึ้นเมื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิต สินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยประสบปัญหาที่ขาดทุนเพราะไม่สามารถแข่งขันกับสินค้านม และผลิตภัณฑ์นม ซึ่งนำ เข้าจากออสเตรเลียได้ทั้งในด้านคุณภาพของสินค้านมและผลิตภัณฑ์นม เพราะสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้ามาจากออสเตรเลียสามารถใช้เลี้ยงทารกได้ แต่สินค้านมและ ผลิตภัณฑ์นมของไทยไม่สามารถใช้เลี้ยงทารกได้และแม้แต่ในด้านราคาของสินค้าก็สู้กับสินค้านม

และผลิต ภัณฑ์ที่นำเข้ามาจากออสเตรเลียได้จึงร่วมกันทำการประท้วงที่รัฐบาลทำความตกลงก่อตั้งเขตการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย โดยการปิดถนนมิตรภาพซึ่งเป็นเส้นทางหลักเข้าสู่ภาคอีสาน แล้วเทนมสดหลายคันทิ้งลงบนถนนและประณามนโยบายของรัฐบาลในเรื่องนี้อย่างรุนแรงเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2552³ ว่าการที่รัฐบาลทำความตกลงก่อตั้งเขตการค้าเสรีกับออสเตรเลียฉบับนี้ เป็นเหตุให้กิจการเลี้ยงโคนมของไทยต้องประสบความหายนะเพราะสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยขายไม่ออก เพราะไม่สามารถแข่งขันกับสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้ามาจากออสเตรเลียได้เลย ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งไม่เป็นความจริงด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ

ในแง่ของคุณภาพสินค้า ผู้ประกอบกิจการโคนมของไทยอ้างว่าเหตุที่ทำให้คุณภาพสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยสู้สินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของออสเตรเลียไม่ได้ก็เพราะเทคโนโลยีของไทยในด้านนี้ต่ำกว่าเทคโนโลยีของออสเตรเลีย ซึ่งไม่น่าจะเป็นความจริงเพราะกิจการโคนมใหญ่ๆ ของไทย เช่นกิจการโคนมโชคชัยและแม้แต่โครงการหลวงก็มักจะเป็นกิจการร่วมทุน (joint venture) ร่วมกับเดนมาร์คซึ่งมีชื่อเสียงและมีเทคโนโลยีสูงมากในด้านกิจการโคนมมิได้ด้อยกว่าออสเตรเลียแต่อย่างใด สาเหตุที่ทำให้คุณภาพ ของสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยต่ำกว่าของออสเตรเลีย ดังนั้น จึงน่าจะเป็นเพราะผู้ประกอบการไทยต้องการที่จะทำให้อุตสาหกรรมของตนได้กำไรมาก ที่สุดจึงสกัดสารที่มีคุณค่าทางโภชนาการออกมาทำเนยที่ทำให้สินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยเป็นสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมพร้อมไขมัน มีคุณภาพทางโภชนาการต่ำไม่สามารรถใช้เลี้ยงทารกได้ดังนั้นวิธีแก้ปัญหานี้ก็คือผู้ประกอบการเลี้ยงโคนมของไทยก็เพียงต้องเพิ่มคุณภาพทางโภชนา การของสินค้าของตนให้ทัดเทียมกับของออสเตรเลียเท่านั้น

ส่วนปัญหาเรื่องราคาสินค้าก็แก้ไขได้โดยไมยาก เพราะเป็นที่เห็นได้ชัดว่า การที่ราคาสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของออสเตรเลียต่ำกว่าของไทย เป็นการทุ่มตลาดเพราะว่ากฎหมายการค้าภายใต้กรอบของ GATT และ WTO กำหนดเป็นหลักการว่า การส่งออกสินค้าไปจำหน่ายในต่างประเทศในราคาที่ต่ำกว่าราคาสินค้านั้นในตลาดของตน ถือว่าเป็นการทุ่มตลาด (dumping) ซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามที่กฎหมายอนุญาตให้รัฐผู้นำเข้ามีสิทธิใช้มาตรการตอบโต้ได้โดยการเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (anti-dumping duty – AD) ในรูปของการเก็บภาษีศุลกากรขาเข้าเพิ่มขึ้น (surcharge) จากพิกัดอัตราภาษีปกติในอัตราเดียวกันกับขนาด (margin) ของการทุ่มตลาดซึ่งหมายถึงผลต่างระหว่างราคาที่ขายจริงกับราคาที่ควรจะเป็นถ้าไม่มีการทุ่มตลาด เช่นหากราคาที่ขายจริง แกลลอนละ 2,000.- บาท แต่ราคาที่รวมต้นทุนทั้งหมดควรจะเป็นแกลลอนละ 3,500.- บาท อัตรา

³ ข้อมูลจากข่าว ASTV ผู้จัดการออนไลน์ 5 มีนาคม 2552 และหนังสือพิมพ์คมชัดลึก สืบค้นข้อมูลได้จาก <http://www.thaiblogging.com>

หรือขนาดของการทุ่มตลาดจะเท่ากับ 1,500.-บาท ในกรณีเช่นนี้รัฐผู้นำเข้ามีสิทธิที่จะเก็บภาษีเสริม (surcharge) ในอัตราที่จะทำให้ต้องเพิ่มราคาสินค้านั้นขึ้นมาเป็นเกลลอนละ 3,500.- บาท ซึ่งจะทำให้ความได้เปรียบในด้านราคาอันเป็นผลจากการทุ่มตลาดหมดไปและเป็นธรรมด้วยกันทุกฝ่าย ซึ่งในกรณีของสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้าจากออสเตรเลียในกรณีนี้จะเห็นได้ชัดว่า ในเมื่อค่าครองชีพในออสเตรเลียสูงกว่าในประเทศไทยกว่าหลายเท่า ดังจะเห็นได้จากการที่ราคาเนื้อวัวในออสเตรเลียสูงถึง 7.00 เหรียญออสเตรเลีย ถึง 8.00 เหรียญออสเตรเลีย ต่อ 500 กรัม และเนื้อไก่ 7.00 เหรียญออสเตรเลีย ถึง 8.00 เหรียญออสเตรเลียต่อ (600 กรัม)⁴ (224.63 บาท ถึง 256.72 บาท) (224.63 บาท ถึง 256.72 บาท)⁵ ในขณะที่ในประเทศไทยเนื้อวัวราคาเพียง 75 บาท ต่อ 500 กรัม และเนื้อไก่ราคาเพียง 40 บาท ต่อ 500 กรัมเท่านั้น ราคาท้องตลาดของสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมในออสเตรเลียจึงน่าจะสูงกว่าในประเทศไทยหลายเท่าเช่นกันการส่งออกสินค้า นมและผลิตภัณฑ์นมจากออสเตรเลียมาจำหน่ายในท้องตลาดของไทยในราคาต่ำกว่าสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยจึงเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาสินค้านั้น ในท้องตลาดที่ออสเตรเลีย ซึ่งเป็นรัฐผู้ส่งออก อย่างเห็นได้ชัด และถึงแม้ส่งออกจำหน่ายในประเทศไทยในราคาท้องตลาด ออสเตรเลีย ซึ่งสูงกว่าในประเทศไทยหลายเท่าก็ยังเป็นการทุ่มตลาดอยู่ เพราะเมื่อจะส่งออกก็จะต้องมีค่าบรรจุหีบห่อ (packaging) กับค่าขนส่งในประเทศและค่าขนส่งระหว่างประเทศในราคา C.I.F.⁶ จากออสเตรเลียมาประเทศไทย ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างจะสูง และนอกจาก นั้นยังต้องเสียภาษีขาเข้าอีก เพราะถึงแม้จะมีความตกลงก่อตั้งเขตการค้าเสรีต่อกันซึ่งโดยหลักการแล้วน่าจะหมายความว่า รัฐภาคีมีสิทธิส่งออกสินค้าของตนไปจำหน่ายในดินแดนของรัฐภาคีอีกฝ่ายหนึ่งได้โดยปลอดภาษี แต่สำหรับ สินค้านมและผลิตภัณฑ์นมมีข้อกำหนดเป็นพิเศษให้ทยอยลดภาษีลงไปเรื่อยๆ (progressive)⁷ จนกว่าจะหมดภายในเวลา 20 ปี ซึ่งหมายความว่าถึงแม้จะลดภาษีลงไปแล้วแต่ภาษีที่ต้องเสียก็ยังสูงพอสมควร แล้วก็ยังมีค่าชิปปิ้งในพิธีการออกของที่ด่านศุลกากรกับค่าขนส่งจากด่านศุลกากรไปยังโกดังสินค้าของผู้นำเข้า กับค่าใช้จ่ายในเก็บรักษาสินค้าที่โกดังสินค้า รวมทั้งค่าขนส่งจากโกดังสินค้าไปยังร้านค้าต่างๆ ซึ่งเป็นแหล่งระบายสินค้า กับค่าเช่าพื้นที่ในร้านค้าอีกซึ่งถึงแม้ว่าจะจำหน่ายสินค้าในราคาที่รวมต้นทุนทั้งหมดแล้วก็ยังเป็นการทุ่มตลาดอยู่อีก เพราะการ

⁴ ค่าครองชีพในออสเตรเลีย <http://www.studyinaustralia.gov.au/>

⁵ ออสเตรเลีย 1A\$=32.0924 บาท อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารกลางแห่งประเทศไทยในประจำวันวันที่ 19 ตุลาคม 2555 [http:// www.bot .or.th/Thai/ Statistics/FinancialMarkets/ExchangeRate](http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/FinancialMarkets/ExchangeRate)

⁶ Costs Insurance Freight

⁷ ดูตาราง Tariff Quotas for Certain Agricultural Products Thailand ภาคผนวก 2

⁸ (ข้อ ๒๐๓ ของสนธิสัญญาฯ และ ตาราง Tariff Quotas for Certain Agricultural Products Thailand ภาคผนวก)

ประกอบธุรกิจที่จำหน่ายสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้าจากออสเตรเลีย ผู้ประกอบการต้องจำหน่ายในราคาที่ต่ำกว่ากำไรมากพอที่จะอยู่ได้ (viable) ด้วย ดังนั้น คำว่าต้นทุนจึงต้องรวมถึงค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่กล่าวมาข้างต้นนี้ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นราคาที่ควรจะขาย ดังนั้น ผลต่างระหว่างราคาที่จำหน่ายจริงกับราคาที่ควรขายดังกล่าวมานี้จึงถือว่าเป็นขนาด (margin) ของการทุ่มตลาด ซึ่งเมื่อรัฐใช้สิทธิที่จะใช้มาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด (AD) ในรูปของภาษีเสริม (surcharge) แล้ว ความได้เปรียบด้านราคาของสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้าจากออสเตรเลียอันเป็นผลจากการทุ่มตลาดจะหมดไป เพราะ จะทำให้ราคาสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้าจากออสเตรเลียสูงกว่าสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยมาก⁹

4.3 การใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดในทางปฏิบัติของไทย

ในทางปฏิบัติปรากฏว่ามีกรณีตัวอย่างที่ประเทศไทยได้ใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดมาแล้วหลายราย อาทิ

4.3.1 การเรียกเก็บค่าธรรมเนียนพิเศษ ตอบโต้การทุ่มตลาดภายใต้ พ.ร.บ. 2522 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ 2539

ประเทศไทยได้เคยใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดภายใต้ พ.ร.บ. 2522 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ 2539 มาแล้ว 3 ราย คือ

1. สินค้ากระจกโพลีไคโอสและสี จากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
2. สินค้าเหล็กโครงสร้างรูปพรรณหน้าตัดรูปตัว H จากสาธารณรัฐเกาหลี
3. สินค้าเหล็กโครงสร้างรูปพรรณหน้าตัดรูปตัว H จากประเทศโปแลนด์

4.3.2 การเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดภายใต้พระราชบัญญัติ การตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ.2542

ประเทศไทยได้ใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดโดยการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดภายใต้พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. 2542 มาแล้ว 26 ราย คือ

⁹ บทนี้เป็นบทวิเคราะห์ทางวิชาการของผู้เขียนเองบนพื้นฐานของหลักการต่างๆ ที่ผู้เขียนรวบรวมและสรุปจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ ในบทที่ 2 จึงมีเชิงอรรถไม่มากนัก

1. สินค้าเหล็กโครงสร้างรูปพรรณหน้าตัดรูปตัว H จากสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. สินค้าเหล็กแผ่นรีดเย็นชนิดม้วน แผ่นตัด และแผ่นแถบ จากสาธารณรัฐ
อาร์เจนตินา สหพันธรัฐรัสเซีย และสาธารณรัฐคาซัคสถาน
3. สินค้าฟθαติกแอนด์ไฮโดรด์ จากประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินเดีย และสาธารณรัฐ
เกาหลี
4. สินค้าเหล็กกล้าไร้สนิมรีดเย็นชนิดม้วน แผ่น และแผ่นแถบ จากประเทศญี่ปุ่น สหภาพ
ยุโรป ได้หวัน และสาธารณรัฐเกาหลี
5. สินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน และไม่เป็นม้วน จาก 14 ประเทศ
6. สินค้ากรดซิงก์ จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
7. สินค้าเหล็กถลุงคาร์บอนต่ำ จากประเทศยูเครน และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
8. สินค้าหลอดภาพโทรทัศน์สีจากประเทศมาเลเซีย
9. สินค้ากรดไนตริกจากสาธารณรัฐเกาหลี
10. สินค้าบล็อกแก้วจากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
11. สินค้าบล็อกแก้วชนิดใสจากสาธารณรัฐประชาชนจีน
12. สินค้าบล็อกแก้วจากสาธารณรัฐเช็ก
13. สินค้าเหล็กถลุงคาร์บอนสูงจากสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย และ
สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
14. สินค้าสังกะสีออกไซด์จากสาธารณรัฐประชาชนจีน
15. สินค้าผ้าทอที่ทำด้วยฝ้ายและผ้าทอที่ทำด้วยเส้นใยสั้น โพลีเอสเตอร์จากสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน
16. สินค้าโซเดียมไตรฟอสเฟตหรือ โซเดียมไตรฟอสเฟต
17. สินค้ากระเบื้องปูพื้น จากจีน
18. สินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดเป็นม้วนและไม่เป็นม้วนจากประเทศมาเลเซียและสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน
19. สินค้ายางในชนิดที่ใช้กับรถจักรยานยนต์ที่มีแหล่งกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน
20. สินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อนเจือ โบรอนชนิดเป็นม้วนและไม่เป็นม้วนที่มีแหล่งกำเนิดจาก
สาธารณรัฐประชาชนจีน
21. สินค้ากระดาษและกระดาษแข็งเคลือบที่มีแหล่งกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน
สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น และได้หวัน

22. สินค้าเหล็กแผ่นรีดเย็นชุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสีแบบจุ่มร้อนที่มีแหล่งกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี และไต้หวัน

23. สินค้าเหล็กแผ่นรีดเย็นเคลือบด้วยสังกะสีแบบจุ่มร้อนแล้วทาสีและเหล็กแผ่นรีดเย็นชุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสีแบบจุ่มร้อนแล้วทาสีที่มีแหล่งกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี และไต้หวัน

24. สินค้าเหล็กกล้าไร้สนิมรีดเย็นชนิดม้วน แผ่น และแผ่นแถบที่มีแหล่งกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

25. สินค้าเหล็กแผ่นรีดเย็นชนิดเป็นม้วนและไม่เป็นม้วนที่มีแหล่งกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และไต้หวัน

26. สินค้าเหล็กหลอดคาร์บอนสูงรวมถึงเหล็กหลอดคาร์บอนสูงที่เจือธาตุอื่นที่มีแหล่งกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

ผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. 2542

ทั้งนี้บรรดาการตอบโต้การทุ่มตลาดที่เกี่ยวข้องกับไทยที่มีอยู่ 4 กรณีที่ความน่าจะเป็นพิเศษคือ

1.) กรณีที่ไทยใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดต่อ เหล็กโครงสร้างรูปพรรณหน้าตัดรูปตัว H10 ที่นำเข้าจากโปแลนด์

ในปี 2541 โปแลนด์ยื่นฟ้องต่อองค์การระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Body) ขององค์การการค้าโลก โดยกล่าวหาว่าไทยใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดต่อเหล็กจากโปแลนด์ที่ขัดกับข้อตกลงขององค์การการค้าโลก ในประเด็น (1) การแจ้งการไต่สวน (2) การคำนวณอัตราการทุ่มตลาด (Dumping Margin) และ (3) การพิจารณาความเสียหาย (Injury) ที่มีต่ออุตสาหกรรมภายในคณะผู้พิจารณา (Panel) ขององค์การการค้าโลกวินิจฉัยว่า ประเด็นการแจ้งการไต่สวนและการคำนวณอัตราการทุ่มตลาดนั้นไทยดำเนินการถูกต้องตามความตกลงขององค์การการค้าโลก แต่ในประเด็นการพิจารณาความเสียหายนั้น ไทยดำเนินการไม่สอดคล้องกับข้อตกลงขององค์การการค้าโลกโดยไม่ได้พิจารณาปัจจัยความเสียหายครบถ้วน 15 ปัจจัย ไทยจึงได้ยื่นอุทธรณ์ และต่อมาเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2544 คณะอุทธรณ์ (Appellate Body) ตัดสินประเด็นการพิจารณาความเสียหายตามคำวินิจฉัยของคณะผู้พิจารณา (Panel) ที่ว่า ในการพิจารณาความเสียหายของอุตสาหกรรมภายในเนื่องจากการทุ่มตลาดนั้นจะต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่ระบุในข้อตกลงให้ครบถ้วน 15 ปัจจัยซึ่งต่อมาไทยได้มีการทบทวนการพิจารณาความเสียหายดังกล่าว

2.) กรณีกฎหมาย Byrd Amendment ของสหรัฐอเมริกา

กฎหมาย “ไบรด์ อะเมนด์เมนต์” (Byrd Amendment) หรือ “Continued Dumping and Subsidy offset Act of 2000” เป็นกฎหมายที่เสนอโดยวุฒิสมาชิก โรเบิร์ต ไบรด์ และใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 28 ตุลาคม 2543 มีวัตถุประสงค์ให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาจ่ายเงินรายได้จากการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดและอากรตอบโต้การอุดหนุนไปจัดตั้งกองทุนเพื่อแจกจ่ายให้แก่อุตสาหกรรมภายในสหรัฐอเมริกาที่ได้รับผลกระทบจากการทุ่มตลาดและการอุดหนุนการส่งออกของต่างประเทศไทยร่วมกับกลุ่มสหภาพยุโรป บราซิล แคนาดา ชิลี อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เม็กซิโก ออสเตรเลีย และอินโดนีเซีย ได้คัดค้านกฎหมายฉบับนี้ตั้งแต่ปลายปี 2543 เนื่องจากข้อตกลงแกตต์อนุญาตให้ประเทศที่เดือดร้อนจากการทุ่มตลาดหรือการอุดหนุนสามารถตอบโต้ผู้ส่งออกด้วยการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดหรืออากรต่อต้านการอุดหนุนเท่านั้น ไม่ได้อนุญาตให้นำอากรเหล่านี้ไปช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในการที่กฎหมายสหรัฐอเมริกาให้นำเงินอากรไปช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในถือเป็นการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในสองต่อ ขณะเดียวกัน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ผลิตในสหรัฐอเมริกาปฏิเสธการประนีประนอมกับผู้ส่งออกสินค้าทุ่มตลาดที่จะทำ ความตกลงยอมรับเงื่อนไขด้านราคา (Price Undertaking) หรือความตกลงเพื่อระงับการทุ่มตลาดตามข้อตกลงของแกตต์ เนื่องจากผู้ผลิตในสหรัฐอเมริกาต้องการได้อากรการตอบโต้การทุ่มตลาดจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ไทยและประเทศที่กล่าวข้างต้นได้ขอตั้งคณะผู้พิจารณา (Panel) ขององค์การการค้าโลกเพื่อไต่สวนข้อพิพาทนี้ ขณะเดียวกันประเทศจีน อาร์เจนตินา คอสตาริกา อิสราเอล นอร์เวย์ และฮ่องกงได้เข้าร่วมเป็น Third Party หรือประเทศผู้มีส่วนได้เสียขององค์การการค้าโลกได้จัดตั้งคณะผู้พิจารณา (Panel) เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2544 และมีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2545 ว่า “ไบรด์ อะเมนด์เมนต์” ผ่าฝืนข้อตกลงแกตต์หรือองค์การการค้าโลก และเมื่อสหรัฐอเมริกาอุทธรณ์คำวินิจฉัยนี้ คณะอุทธรณ์ (Appellate Body) ก็วินิจฉัยว่ากฎหมายฉบับนี้ขัดกับข้อตกลงองค์การการค้าโลก ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ภายในวันที่ 27 ธันวาคม 2546 แต่สหรัฐยังคงใช้อำนาจกฎหมายฉบับนี้ เมื่อเวลาที่กำหนดไว้ สหภาพยุโรป บราซิล แคนาดา ชิลี อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี และเม็กซิโก จึงฟ้องร้องต่อองค์การการค้าโลกเพื่อขอตอบโต้หรือแก้เผ็ดสหรัฐอเมริกาโดยการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐอเมริกาเป็นการเพิ่มเติม และจำนวนภาษีที่เก็บเพิ่มเติมนี้จะแปรตามจำนวนเงินที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายใน และเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2547 คณะอนุญาโตตุลาการขององค์การการค้าโลกได้ตัดสินให้ฝ่ายโจทก์สามารถตอบโต้สหรัฐ อเมริกาได้ตามที่ร้องขอสำหรับประเทศไทย ได้มีการประนีประนอมยอมให้สหรัฐอเมริกายืดเวลาในการปฏิบัติตามคำตัดสินขององค์การการค้าโลก จนถึงวันที่ 27 ธันวาคม 2547

3.) กรณีขอสินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดเป็นม้วนและไม่เป็นม้วนที่มีแหล่งกำเนิดจาก

ประเทศยูเครน

ในกรณีของยูเครนเป็นกรณีเหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดเป็นม้วนและไม่เป็นม้วน ที่มีพิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 7208, 7211.13, 7211.14 และ 7211.19 ยกเว้นสินค้าในพิกัดต่อไปนี้ พิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 7208.25, 7208.26, 7208.27 ซึ่งเป็นเหล็กรีดร้อนที่ผ่านการกัดล้างแล้ว (Pickling and Oiling) และ พิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 7208.39 เฉพาะเหล็กแผ่นรีดร้อนสำหรับนำไปผลิตเหล็กแผ่นรีดเย็นชั้นคุณภาพ Tin Mill Black Plate : TMBP ที่ผู้มีส่วนได้เสียฝ่ายยูเครนที่ส่งออกสินค้าดังกล่าวเข้ามาท่ามตลาดในประเทศไทยประกอบด้วย ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกในประเทศยูเครน ได้แก่ IRON & STEEL WORKS NAMED AFTER ILYICH (IISW) และรายอื่นนอกจากที่ระบุดังกล่าว และผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้แก่ PT KRAKATAU STEEL และรายอื่นนอกจากที่ระบุดังกล่าว

ส่วนผู้นำเข้าในไทยได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด กิมสงเส็ง บริษัท คอทโก้เอสวีอีส -เทอร์นสตีลไพพ์ จำกัด บริษัท ไทยง้วน เมทัล จำกัด บริษัทแปซิฟิกไพพ์ จำกัด บริษัท เมทัลลิกคอยส์ เซ็นเตอร์ จำกัด บริษัท คำเหล็กไทย จำกัด บริษัท บีเอชพี สตีล (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทมหาชัยศูนย์รวมเหล็ก จำกัด บริษัท รัชดาวาสถก่อสร้าง จำกัด บริษัทสหไทยสตีลไพพ์ จำกัด บริษัท เอส ที ซี สตีล จำกัด บริษัท เอ็มไพร์ สตีล จำกัด บริษัทสยามยูไนเต็ดสตีล (1995) จำกัด บริษัทเหล็กแผ่นรีดเย็นไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท อินเตอร์สตีลอินดัสตรี จำกัด บริษัท เอเบิล อินดัสตรีส์ จำกัด บริษัท รัชดาสตีลเซนเตอร์ จำกัด บริษัท วี เอส พี เทรคดิ่ง จำกัด และบริษัท อาร์พีเค สตีลไพพ์ จำกัด และรายอื่นนอกจากที่ระบุดังกล่าว

อุตสาหกรรมภายในผู้ผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดเป็นม้วนและไม่เป็นม้วน ใน ในฐานะผู้ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันภายในประเทศ ได้แก่ บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) บริษัท สหวิริยาเพลทมิล จำกัด บริษัท สยามสตริปมิลล์ จำกัด (มหาชน) บริษัท นครไทยสตริปมิลล์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท แอล พี เอ็น เหล็กแผ่น จำกัด

คณะกรรมการได้พิจารณาข้อมูลและพยานหลักฐาน และมีคำวินิจฉัย ยืนยันเบื้องต้นว่าสินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดเป็นม้วนและไม่เป็นม้วนดังกล่าว มีการท่ามตลาดและก่อให้เกิดความเสียหายอย่างสำคัญที่เกิดแก่อุตสาหกรรมภายในตามมาตรา 19 (1) แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การท่ามตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. 2542 จึงกำหนดให้ใช้มาตรการชั่วคราวตอบโต้การท่ามตลาด โดยเรียกเก็บอากรชั่วคราวหรือวางหลักประกันชำระอากรชั่วคราว

4.) กรณีผลิตภัณฑ์นม

ซึ่งในบรรดาการใช้มาตรการต่อต้านการท่ามตลาดดังกล่าวนี้ กรณีที่มีความน่าสนใจมากเป็นพิเศษสำหรับประเทศไทยคือกรณีผลิตภัณฑ์นมที่ออสเตรเลียส่งออกมาจำหน่ายในประเทศไทย

ภายใต้กรอบความตกลงก่อตั้งเขตการค้าเสรี ไทย – ออสเตรเลีย ซึ่งเป็นประเด็นหลักของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ที่จะหยิบยกขึ้นมาวิเคราะห์ต่อไปในหัวข้อที่ 4.4

4.4 การวิเคราะห์ปัญหาสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์นำเข้าจากออสเตรเลีย ตามความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย

จากผลการศึกษาในหัวข้อ 4.2 ที่พบว่า การที่ราคาสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์นำเข้าของ ออสเตรเลียต่ำกว่าของไทยเป็นการทุ่มตลาดเพราะว่ากฎหมายการค้าภายใต้กรอบของ GATT และ WTO กำหนดเป็นหลักการว่า การส่งออกสินค้าไปจำหน่ายในต่างประเทศในราคาที่ต่ำกว่าราคาสินค้านั้นในตลาดของตน ถือว่าเป็นการทุ่มตลาด (dumping) ซึ่งตามหลักการขององค์การการค้าโลกนั้นประเทศคู่ค้าสามารถใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping: AD) และมาตรการตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duty: CVD) เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในที่ได้รับความเสียหาย หรือมีแนวโน้มที่จะได้รับความเสียหายจากการทุ่มตลาดและการอุดหนุน อันเกิดจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศที่ไม่เป็นธรรม ในประเทศไทยเองก็มีพระราชบัญญัติ การตอบโต้การทุ่มตลาด และการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่สามารถนำมาบังคับใช้ได้ในกรณีที่อยู่อุตสาหกรรมภายในของไทยได้รับผลกระทบจากการทุ่มตลาดนี้ดังที่ปรากฏกับการใช้มาตรการนี้ตอบโต้การทุ่มตลาดของสินค้าเหล็ก ตามหัวข้อที่ 4.3

อย่างไรก็ตามกรณีของสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์นำเข้าจากออสเตรเลีย แม้จะมีข้อชวนให้สงสัยว่า มีการทุ่มตลาดดังที่วิเคราะห์ไว้ในหัวข้อที่ 4.2 และสอดคล้องกับผลการศึกษาจากการศึกษาเรื่องการแก้ไขปัญหาโคนมทั้งระบบของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ สำนักเลขาธิการวุฒิสภา¹⁰ พบปัญหาเรื่องสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์นำเข้า ดังนี้ ประเทศผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์นมมีการอุดหนุนการผลิต และอุดหนุนการส่งออกในระดับสูง ในขณะที่ประเทศไทยมีการอุดหนุนในระดับน้อย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ประเทศที่มีการอุดหนุนสูงส่งผลิตภัณฑ์นมมาจำหน่ายยังประเทศไทยได้ จนส่งผลกระทบต่อเกษตรกรไทยพบกับปัญหาน้ำนมข้นตลาดไม่สามารถขายผลิตภัณฑ์ได้ในราคาที่เป็นธรรม และส่งผลให้เกษตรกรต้องทนน้ำนมทิ้งเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ประเทศผู้ส่งออกนมผงขาดมันเนยได้ทำการส่งออกนมผงขาดมันเนยในราคาต่ำกว่าต้นทุนการผลิต ที่เข้าข่ายในลักษณะของการทุ่มตลาด (dumping) ซึ่งเป็นการซ้ำเติมอุตสาหกรรมการผลิตนมของไทย เพราะ โรงงานผลิตนมพร้อมดื่มได้หันมาใช้นมผงขาดมันเนยนำเข้าจากออสเตรเลียมาผสมกับน้ำ

¹⁰ สืบค้นข้อมูลได้จาก www.senate.go.th/senate/report_detail.php?report_id=53%20 เมื่อวันที่ 2016.

ผลิตเป็นน้ำพร้อมดื่ม แทนที่จะใช้น้ำนมดิบที่ผลิตจากฟาร์มโคนมในประเทศไทย เนื่องจากต้นทุนการผลิตต่ำกว่า และรัฐบาลยังไม่มีมาตรการป้องกันการนำนมผงขาดมันเนยมาผลิตนมพร้อมดื่ม และผู้บริโภคคนมยังขาดความรู้ความเข้าใจและข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับนมพร้อมดื่มที่ผลิตจากน้ำนมดิบ และนมพร้อมดื่มที่ผลิตจากนมผงขาดมันเนย ดังนั้นการนำเข้านมและผลิตภัณฑ์นมจากออสเตรเลียที่เข้าข่ายการทุ่มตลาดจึงสร้างผลกระทบให้กับอุตสาหกรรมนมภายในประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

อย่างไรก็ตามจากการที่อุตสาหกรรมนมของไทยมีเกษตรกรที่อยู่ในกิจการนี้ไม่ต่ำกว่า 22,000 ครัวเรือน หรือคิดเป็นเกษตรกรไม่น้อยกว่า 130,000 คน ที่พึ่งพิงรายได้จากการเลี้ยงโคนม และผลิตน้ำนม แต่ธุรกิจนี้กลับไม่มีสภา หรือสมาคมเป็นตัวกลางเพื่อการเรียกร้องสิทธิของผู้ประกอบอาชีพ หรือขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลอย่างเป็นทางการ คงมีแต่การรวมกลุ่มกันประท้วงดังกล่าวมาแล้วเท่านั้น ดังนั้น เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจึงไม่มีข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด ว่าเมื่อได้รับความเดือดร้อนจากกรณีการนำเข้านมและผลิตภัณฑ์นมจากประเทศออสเตรเลียภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย เกษตรกรสามารถยื่นคำร้องไปยังสำนักตอบโต้การทุ่มตลาดได้¹¹ ทั้งนี้ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น พ.ศ. 2542 โดยอาจยื่นเองในฐานะของผู้ผลิตในประเทศ ซึ่งสินค้าชนิดเดียวกัน หรือให้สมาคมการค้าเป็นผู้ยื่นก็ได้

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาข้อมูลของสำนักตอบโต้การทุ่มตลาด ผู้ศึกษาไม่พบการร้องเรียนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม หรือผู้ผลิตน้ำนมดิบให้ใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดต่อผู้ส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมจากประเทศออสเตรเลีย แต่อย่างใด¹² จากการศึกษาพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาด และการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. 2542 และกรณีตัวอย่างของสินค้าเหล็กที่แสดงไว้ในหัวข้อที่ 4.2 ผู้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของนมและผลิตภัณฑ์จากนมได้ดังต่อไปนี้

¹¹ สำนักตอบโต้การทุ่มตลาด กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ มีหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล / คำขอ / ให้คำแนะนำแก่อุตสาหกรรมภายในรวมทั้งดำเนินกระบวนการได้ส่วนการทุ่มตลาด / การอุดหนุน / การนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น เพื่อประมวลข้อพิจารณา / ความเห็น เพื่อประกอบการกำหนดนโยบาย / มาตรการตอบโต้ทางการค้า สืบค้นข้อมูลได้จาก www.dft.go.th/Default.aspx?TabID=393.

¹² คู่มือการสืบค้นสินค้าที่มีการตอบโต้การทุ่มตลาดได้จาก เว็บไซต์ของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุน ซึ่งที่ผ่านมามีการพิจารณาเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนในสินค้าต่าง ๆ ได้แก่ สินค้ากระจก สินค้าเหล็ก สินค้ากรดซัลฟิวริก ฯลฯ ดูรายละเอียดทั้งหมดโดยสืบค้นข้อมูลได้จาก <http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=163&ctl=DetailUserContent&mid=682&contentID=1775>

1. สินค้านมและผลิตภัณฑ์จากนมแตกต่างจากสินค้าเหล็ก เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของตนเองน้อยมาก ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำ และเป็นเกษตรกรมาตั้งแต่รุ่นพ่อแม่ มีความสนใจเฉพาะการประกอบอาชีพเท่านั้น ต่างจากผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการมีอาชีพเป็นผู้มีการศึกษาในระดับสูงดังนั้นจึงต้องมีการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงไม่มีความรู้เรื่องกฎหมายระหว่างประเทศ ข้อตกลงระหว่างประเทศและมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดว่า สามารถร้องเรียนได้ หากตนเองได้รับผลกระทบ

2. การรวมตัวกันของผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงโคนมมีลักษณะที่หลากหลายและไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กล่าวคือ มีลักษณะเป็นสหกรณ์โคนม เช่น สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก สหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น สหกรณ์โคนมภาคใต้ เป็นต้น ไม่ได้มีลักษณะของการรวมตัวกันเป็นสมาคมการค้าเหมือนสินค้าประเภทอื่น ๆ ที่เคยมีการร้องเรียนและเปิดการไต่สวนการทุ่มตลาดมาแล้ว อาทิเช่น สมาคมอุตสาหกรรมเหล็กไทย สมาคมผู้ค้าเหล็กแห่งประเทศไทย สมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องนุ้มไทย สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป เป็นต้น การรวมตัวกันในลักษณะของสหกรณ์โคนมทำให้ไม่มีตัวกลางที่จะทำหน้าที่ให้ความรู้ด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ และยังไม่มีส่วนทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการรวบรวมปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของเกษตรกรทุกราย ความเดือดร้อนและผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อนำไปเสนอต่อกรมการค้าต่างประเทศให้เป็นการไต่สวนการทุ่มตลาดสินค้านมและผลิตภัณฑ์นม

3. การที่กรมการค้าต่างประเทศจะรับคำร้องและเปิดการไต่สวนได้นั้น ผู้ยื่นคำร้องต้องเป็นผู้ที่รวมตัวกันแล้วมีปริมาณการผลิตมากกว่าปริมาณการผลิตครั้งหนึ่งของสินค้านั้นที่ผลิตได้ในประเทศ และจากเหตุผลในข้อ 2 ที่กล่าวไว้ข้างต้นเรื่องการรวมตัวกันของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในประเทศไทยทำให้ไม่สามารถจะยื่นคำร้องขอให้กรมการค้าต่างประเทศเปิดการไต่สวนการทุ่มตลาดได้

ในบทที่ 5 ผู้ศึกษาจะได้กล่าวถึงบทสรุปและข้อเสนอแนะต่อปัญหาสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้าจากประเทศออสเตรเลียภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลียต่อไป